

Beslutningsforslag nr. B 55

Folketinget 2011-12

Fremsat den 20. marts 2012 af Peter Skaarup (DF), Pia Adelsteen (DF), Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Dennis Flydtkjær (DF) og Pia Kjærsgaard (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser

Folketinget pålægger regeringen at gennemføre de nødvendige ændringer af lovgivningen, der får den virkning, at hvor det ikke er muligt at udpege gerningsmanden ved straf-

felovsovertrædelser, skal det være muligt at dømme alle medvirkende for den konkrete forbrydelse.

Bemærkninger til forslaget

Straf for medvirken ved lovovertrædelser

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af B 69 fra folketingsåret 2010-11 (1. samling). Der henvises til www.folketingstidende.dk 2010-11, 1. samling, A, B 69 som fremsat, side 1 ff., og F, møde 76 side 16 ff. 1. behandling af B 69.

Beslutningsforslaget er aktualiseret af en sag, hvor en 21-årig mand efter meget voldsomme omstændigheder blev tæsket ihjel af en gruppe på otte til ti gerningsmænd på Frederiksberg.

Natten til den 20. januar 2012 blev den unge mand overfaldet på Kong Georgs Vej på Frederiksberg efter at have forsøgt at flygte. Han blev indhentet ved nogle cykelstativer, hvor overfaldsmændene overdængede ham med spark og slag. Den 21-årige fik flere brud og voldsomme læsioner i hovedet. Han blev kørt til Rigshospitalet, men han stod ikke til at redde, og familien besluttede senere fredag aften, at der skulle slukkes for respiratoren, der havde holdt ham i live (<http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2012/01/20/215334.htm>). I dagene efter dødsvolden kom forfærdende detaljer frem om, hvordan gerningsmændene entydigt var gået efter hovedet med henblik på at skade offeret mest muligt. Ved udarbejdelsen af beslutningsforslaget har politiet endnu ikke rejst tiltage i sagen.

Bestemmelsen vedrørende medvirken ved straffelovsovertrædelser fremgår af straffelovens § 23. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»Den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Straffen kan nedsættes for den, der kun har villet yde en mindre væsentlig bistand eller styrke et allerede fattet forsæt, samt når forbrydelsen ikke er fuldbyrdet eller en tilsigtet medvirken er mislykkedes.

Stk. 2. Straffen kan ligeledes nedsættes for den, der medvirker til krænkelse af et særligt pligtforhold, men selv står uden for dette.

Stk. 3. For så vidt ikke andet er bestemt, kan straf for medvirken ved lovovertrædelser, der ikke straffes med højere straf end fængsel i 4 måneder, bortfalde, når den medvirkende kun har villet yde en mindre væsentlig bistand eller styrke et allerede fattet forsæt, samt når hans medvirken skyldes uagtsomhed.«

Forslagsstillerne finder det vigtigt, at straffen kan nedsættes for medvirken ved lovovertrædelser. Det siger sig selv, at en person, som måske blot har holdt udkig i forbindelse med et tyveri eller røveri, ikke bør straffes lige så hårdt, som den eller de personer, der har deltaget i selve røveriet, ligesom en person, som har været med til et overfald, men ikke direkte har deltaget, heller ikke skal straffes lige så hårdt som de

personer, der har ført an i den pågældende lovovertrædelse. Bestemmelserne i straffeloven dækker alle disse formildende omstændigheder, der måtte være i forbindelse med medvirken ved lovovertrædelser. På den anden side kan der opstå særlige tilfælde, hvor der ikke bør være formildende omstændigheder. Her tænkes der på tilfælde, hvor der begås en meget alvorlig overtrædelse af straffelovens bestemmelse vedrørende personfarlig kriminalitet, og hvor det efterfølgende ikke er muligt at udpege den egentlige gerningsmand.

Eva Selsing, filosof og kommentator ved Berlingske Tiden- de, mener, at der skal være bedre muligheder for at dømme for medvirken, idet hun bl.a. mener, at nogle gerningsmænd kan spekulere i, at det ikke er muligt at udpege en gerningsmand: »Vi står i Danmark med en ny type forbrydelser – i dette tilfælde en mulig kombination af familiedrab og gruppevold med døden til følge. Gerningsmændene har tilsyneladende været bevidst om, at risikoen for at blive identificeret og dømt for drab er mindre, hvis de blot optræder i en gruppe. Dette udgør i sig selv en sikkerhedstrussel og er også krænkende for borgernes retssikkerhed. Så jeg vil ikke umiddelbart afvise, at domstolene i særligt grove tilfælde, som dette indtil videre ligner, skal kunne benytte sig af en sådan en mulighed« (www.b.dk den 3. februar 2012 »Kan og skal vi straffe kollektivt? «). Kommentaren kom i anledning af dødsvolden imod den 21-årige mand på Frederiksberg.

Folketinget har ved tidligere lejligheder behandlet denne problematik. Forslagsstillerne fremsatte i 1996 B 14, forslag til folketingsbeslutning om indførelse af kollektiv straf, og Det Konservative Folkeparti fremsatte i folketingsåret 1998-1999 B 51, forslag til folketingsbeslutning om mulighed for straf for kollektiv deltagelse i lovovertrædelser. Begge gange blev forslagene forkastet af et bredt flertal. Forslagsstillerne forslag var motiveret af den tiltagende rockerkriminalitet. Det Konservative Folkepartis forslag var først og fremmest motiveret af, at ingen af medlemmerne i Blekingegadebanden blev dømt for drabet på en ung politimand (de blev dømt for røveri). I retssagen mod medlemmerne af Blekingegadebanden stod det klart, at det kunne lade sig gøre at gå fri for den mest alvorlige forbrydelse, man kan begå – at tage et andet menneskes liv – fordi det ikke med sikkerhed kunne fastslås, hvem af de involverede der begik forbrydelsen. Havde dette røveri fundet sted i USA, var hele banden blevet dømt for både røveri og drab, idet et røveri i USA, der ender med et drab, automatisk udløser en drabsdom for alle, der deltager i røveriet.

I forbindelse med aftalen om styrket indsats mod kriminelle bander og organiseret indbrudskriminalitet samt styrket indsats for at beskytte ofre m.v., som den foregående regering indgik med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne den 22. maj 2011, blev det bl.a. aftalt, at Rigsadvokaten ville blive anmodet om at gennemgå de senere års erfaringer med hensyn til straf for medvirken til en forbrydelse og i den for-

bindelse vurdere, om der er behov for ny lovgivning eller andre tiltag. Redegørelsen skal foreligge om et år. Af aftalen fremgår: Det er vigtigt, at enhver, som har medvirket til en forbrydelse, bliver straffet. Straffeloven indeholder allerede meget vide medvirkensregler. Det kan imidlertid være meget stødende for retsfølelsen, hvis kriminelle, som i forening begår en forbrydelse, slipper for straf, fordi de dækker over hinanden. Regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne ønsker at sikre, at der gøres alt for at modvirke, at kriminelle på den måde slipper for straf. Regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne har derfor aftalt, at justitsministeren nu anmoder Rigsadvokaten om at gennemgå de senere års erfaringer på området og i den forbindelse vurdere, om der er behov for ny lovgivning eller andre tiltag. Rigsadvokatens redegørelse skal foreligge om et år. (http://fm.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2011/05/~~/media/Files/Nyheder/Pressemeddelelser/2011/05/Tryghedspakke/aftaletekst_tryghedspakke.ashx). Selve aftalen var i to dele. Den første var rettet mod en »intensiv indsats mod bande- og rockermiljøet«. Den anden del var rettet mod »styrket indsats mod indbrudskriminalitet og tyvebander«.

Afsluttende bemærkninger

Sagen med den 21-årige mand, der blev banket ihjel af en større gruppe mennesker på Frederiksberg, var ifølge politiet angiveligt en planlagt aktion. Det er helt forkert, at gerningsmanden eller gerningsmændene kan gemme sig i en større gruppe i en sådan sag. Når politiet og anklagemyndigheden forhåbentlig kan føre en sag igennem retssystemet

imod deltagerne i det bestialske mord, er det ikke nødvendigvis muligt at få hele gruppen dømt for mordet, hvis ikke politiet kan bevise, præcis hvem der leverede de afgørende slag eller spark. Det kan ikke udelukkes, at de kun dømmes for vold eller deltagelse i voldeligt overfald. Det går ikke. Alle deltog i jagten på den unge dræbte, og de vidste givetvis, hvad der skulle ske – så må de også tage konsekvensen.

Efter forslagsstillernes opfattelse har vi for længst nået mæthedsgrænsen for, hvad grupper og bander kan tillade sig uden at blive straffet. Det er dybt krænkende for retsbevidstheden, at personer, der har begået meget grov kriminalitet eller endda mord, kan gå fri, fordi man står i den situation, at ingen af de deltagende kriminelle vil fortælle noget. I sådanne tilfælde bør man ramme alle dem, som har deltaget i den kriminelle handling, fordi de ved, hvem der har begået forbrydelsen. Vil de ikke sige noget, må de alle tage ansvaret. Der bør således indføres en bestemmelse herom i straffeloven.

Der er ikke nogen, der ønsker, at domstolene skal dømme efter en sådan bestemmelse ret ofte, men i alvorlige tilfælde, hvor de kriminelle ikke vil ud med sproget, vil en sådan bestemmelse være et uvurderligt redskab, da det vil lette politiets og anklagemyndighedens arbejde, idet deltagerne i en given kriminel handling nok vil være mere interesserede i at pege på den skyldige. Indeværende forslag skal således sikre, at det bliver muligt at dømme alle medvirkende for grovere straffelovsovertrædelser, hvis det ikke er muligt at udpege den egentlige gerningsmand.

Skriftlig fremsættelse

Peter Skaarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser.

(Beslutningsforslag nr. B 55)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.